

ORIGINAL ARTICLE

Examining the Translator's Social Position: A Case Study of "The Interpreter", Fictional Turn Perspective

Elham Rajab Dorri^{*1}, Fatemeh Zand²

1. Instructor of Translation studies,
Jahrom University, Jahrom, Iran.

2. Instructor of Translation studies,
Valiasr University, Rafsanjan, Iran.

Correspondence:

Elham Rajab Dorri

Email: E.r.dorri@jahromu.ac.ir

Received: 16/May/2023

Accepted: 18/Jul/2024

How to cite:

Rajab Dorri, E.; Zand, F (2024).
Examining the Translator's Social
Position: A Case Study of "The
Interpreter", Fictional Turn Perspective,
Journal of Sociolinguistics, 7 (27), 67-83.
(DOI:[10.30473/il.2024.71344.1647](https://doi.org/10.30473/il.2024.71344.1647))

ABSTRACT

The burgeoning presence of translation narratives in literature and cinema has given rise to the emerging concept of the "fictional turn" in Translation Studies. This approach challenges the traditional view of translators as passive language conduits, instead recognizing them as social actors who actively shape meaning. This study delves into the "fictional turn" by analyzing the 2005 film "The Interpreter" by Sydney Pollack. Employing qualitative research design and a case study approach, we explore the social identity of the film's interpreter. Our findings reveal that "The Interpreter" offers a nuanced and complex portrayal of an interpreter's social identity. The protagonist is depicted as a skilled, ethical, yet vulnerable individual caught between cultures and languages, constantly navigating diverse commitments. This study demonstrates how the "fictional turn" provides a valuable framework for understanding the social identity of interpreters in films and other fictional narratives. By embracing this approach, we gain a deeper appreciation for the intricate and multifaceted role interpreters play in today's world.

KEYWORDS

Fictional turn, Translation Studies, Social Identity, Interpreter, The Interpreter, Sociolinguistics.

Introduction

This study uses a qualitative approach and case study methodology to analyze the representation of interpreters in *The Interpreter* (2005), directed by Sydney Pollack. The film highlights the ethical and social challenges interpreters face, especially in complex political and diplomatic contexts, and explores their social identity. Interpreters, as intermediaries between languages and cultures, confront ethical dilemmas such as confidentiality, impartiality, and truthfulness. This research specifically examines these ethical challenges and the tensions between interpreters' professional duties and personal commitments. Silvia Broome, the film's main interpreter character, embodies the complexities of the interpreter's role. She navigates the conflict between her professional responsibilities at the United Nations and her personal and familial obligations, especially her emotional ties to a revolutionary past. This tension between personal and professional commitments forms the crux of her ethical dilemmas. The study aims to provide a deeper understanding of the moral challenges interpreters face, particularly in high-stakes political and diplomatic settings.

Methodology

The research utilizes a qualitative content analysis of the film, combined with a review of secondary literature. Drawing on the "Fictional Turn" theoretical framework, the study explores key themes such as power dynamics, professional ethics, and the personal identity of interpreters. Data was gathered through an in-depth analysis of key scenes in the film, highlighting the interpreter's role, interactions, and the broader social context. This approach enables a nuanced understanding of the interpreter's function in complex political and cultural environments.

Findings

The findings reveal that interpreters, particularly those in political and diplomatic contexts, face significant ethical challenges. They often must suppress their personal identities and emotions to maintain impartiality, but this can be compromised when dealing with sensitive information. In *The Interpreter*, Silvia Broome experiences a conflict between her professional duties and personal loyalties, leading to difficult ethical decisions that shape her actions throughout the film. The analysis shows that interpreters are not only facilitators of cross-cultural communication but also key social and political actors. Their decisions can have substantial real-world consequences. Silvia's choice to reveal the assassination plot against the president reflects her commitment to personal and universal ethical principles, which ultimately override her professional obligations. The study highlights the importance of personal ethics in the role of interpreters, illustrating how personal morality can sometimes take precedence over formal professional guidelines in high-stakes situations.

Discussion and Conclusion

This study emphasizes that the social identity of the interpreter in *The Interpreter* is portrayed as a mediator between cultures and languages, facing critical ethical and professional challenges. Interpreters often must make difficult decisions shaped by both professional and personal ethics, particularly in crisis situations. In some cases, personal ethics—shaped by an interpreter's experiences and beliefs—can take precedence over professional guidelines. The study illustrates that interpreters' social identity, as depicted in popular media, reflects the complex interplay between their professional responsibilities and personal values.

The research also underscores the value of portraying interpreters in films and narratives as educational tools. Analyzing these fictional characters can help translation students better understand the ethical and professional challenges of the profession. This approach enhances students' critical thinking and problem-solving skills, preparing them for real-world translation scenarios. Ultimately, the study shows that films can play a crucial role in improving translation education and equipping students to handle the complex ethical and professional dilemmas they may encounter in today's world.

Keywords

Fictional turn, Translation Studies, Social Identity, Interpreter, *The Interpreter*, sociolinguistics.

«مقاله پژوهشی»

بررسی موقعیت اجتماعی مترجم با تکیه بر رویکرد چرخش داستانی: مطالعه موردی فیلم «مترجم»

الهام رجب دری، فاطمه زند*^۲

چکیده

گرایش فزاینده به روایت‌های ترجمه در ادبیات و سینما، مفهومی نوظهور در مطالعات ترجمه با عنوان «چرخش داستانی» را پدید آورده است. این رویکرد، مترجم را صرفاً یک واسطه زبانی نمی‌داند، بلکه او را به عنوان یک کنشگر اجتماعی که در تولید و بازتولید معنا نقش دارد، معرفی می‌کند. این مطالعه با بررسی فیلم «مترجم» (۲۰۰۵) ساخته سیدنی پولاک، به دنبال درک عمیق‌تر از مفهوم «چرخش داستانی» در مطالعات ترجمه است. با استفاده از روش تحقیق کیفی و رویکرد مطالعه موردی، هویت اجتماعی مترجم شفاهی در این فیلم مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد. یافته‌ها نشان می‌دهد که فیلم «مترجم» تصویری پیچیده و چندوجهی از هویت اجتماعی مترجم شفاهی ارائه می‌دهد. مترجم در این فیلم به عنوان فردی ماهر، متعهد به اخلاق و در عین حال آسیب‌پذیر به تصویر کشیده می‌شود. او در تقاطع فرهنگ‌ها و زبان‌ها قرار دارد و دائماً در حال یافتن تعادل بین تعهدات مختلف خود است. این مطالعه نشان می‌دهد که «چرخش داستانی» می‌تواند چارچوبی مفید برای درک هویت اجتماعی مترجم شفاهی در فیلم‌ها و سایر روایت‌ها ارائه دهد. با استفاده از این رویکرد، می‌توانیم به درک عمیق‌تری از نقش پیچیده و چندوجهی مترجم در دنیای امروز دست پیدا کنیم.

واژه‌های کلیدی

چرخش داستانی، مطالعات ترجمه، هویت اجتماعی، مترجم شفاهی، فیلم «مترجم»، مترجم، زبان‌شناسی اجتماعی.

۱. مربی مطالعات ترجمه، دانشگاه جهرم، جهرم، ایران.
۲. مربی مطالعات ترجمه، دانشگاه ولی عصر (عج) رفسنجان، ایران.

نویسنده مسئول:

الهام رجب دری

رایانامه: E.r.dorri@jahromu.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۲/۲۶

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۴/۲۸

استناد به این مقاله:

رجب دری، الهام؛ زند، فاطمه (۱۴۰۳). بررسی موقعیت اجتماعی مترجم با تکیه بر رویکرد چرخش داستانی: مطالعه موردی فیلم «مترجم». فصلنامه زبان‌شناسی اجتماعی، ۷ (۲۷)، ۸۳-۶۷.

(DOI: [10.30473/il.2024.71344.1647](https://doi.org/10.30473/il.2024.71344.1647))

مقدمه

حضور مترجمان، چه شفاهی و چه کتبی، در سراسر تاریخ بشریت نقشی محوری ایفا کرده‌است. با این وجود، بررسی دقیق تاریخ مطالعات ترجمه نشان می‌دهد که این افراد، به جز شخصیت‌های برجسته در دنیای ترجمه، در صحنه‌های بصری مانند کتاب‌ها، فیلم‌ها و تئاترها، هم از نظر شخصیت فردی و هم از نظر حرفه‌ای، به طور قابل توجهی غایب بوده‌اند. این روند الگوهای گسترده‌تری را در نمایه‌های فرهنگی و تاریخی در این حوزه نشان می‌دهد که در آن مترجمان به حاشیه رانده شده‌اند و نقش‌ها و مشارکت‌های آنها در فرهنگ عامه اغلب کم اهمیت یا نادیده گرفته شده‌است (بن-آری، ۲۰۱۰).

در گذشته، مترجمان به مثابه قهرمانان گمنامی بودند که در پشت پرده‌های سینما و تئاتر، پل ارتباطی بین فرهنگ‌ها را می‌ساختند. اما در دنیای امروز، ترجمه به عنوان عنصری حیاتی در تبادل فرهنگی و ارتباطات بین‌المللی، نقشی بسزا ایفا می‌کند و به همین نسبت، نمود مترجمان در ادبیات و فیلم نیز پررنگ‌تر شده‌است.

فیلم‌هایی مانند «رقص با گرگ‌ها»^۲ (۱۹۹۰) ساخته کوین کاستنر^۱، به نقش مترجمان در دوران جنگ‌های سرخپوستان آمریکا می‌پردازد. رمان «مترجم» اثر آلیس کاپلان^۵ (۲۰۰۵) نیز که به زندگی «رنه بنوا»^۶ مترجم فرانسوی در جریان محاکمات نورنبرگ پس از جنگ جهانی دوم می‌پردازد، نمونه‌ای از این آثار است. این کتاب با بهره‌گیری از مصاحبه‌ها و اسناد تاریخی، داستان زندگی این مترجم آلمانی‌زبان را روایت می‌کند که نقش مهمی در محاکمه جنایتکاران جنگی نازی داشت. کاپلان در این اثر، نگاهی عمیق به تبعات جنگ و چالش‌های اخلاقی مترجم در برابر تاریخ دارد.

در دنیای معاصر نیز، فیلم‌هایی نظیر «گمشده در ترجمه»^۷ (۲۰۰۳) به کارگردانی سوفیا کاپولا^۸ و «مترجم»^۹ (۲۰۰۵) اثر سیدنی پولاک^{۱۰}، و «لعنتی‌های بی‌غیرت»^{۱۱}

(۲۰۰۹) ساخته کوئنتین تارانتینو^{۱۲}، به نقش محوری و انکارناپذیر مترجمان می‌پردازند. این فیلم‌ها به ترتیب، به چالش‌های زبانی و فرهنگی افراد در توکیو، چالش‌های مترجمان در سازمان ملل متحد و نقش مهم مترجمان در زمان جنگ جهانی دوم می‌پردازند.

بنابراین در سال‌های اخیر و به تدریج، شاهد گرایش روزافزونی در مطالعات ترجمه هستیم که به بررسی بازنمایی مترجمان و مفاهیم مرتبط با ترجمه در روایت‌های داستانی می‌پردازد (بی‌بی^{۱۳}، ۱۹۹۴؛ ماسوپ^{۱۴}، ۱۹۹۶). این رویکرد جدید در حوزه مطالعات ترجمه با عنوان «چرخش داستانی» مورد توجه قرار گرفته‌است (ما^{۱۵}، ۲۰۱۸). با ورود مطالعات ترجمه به حوزه چرخش داستانی، این رشته از حاشیه خارج شده و جایگاه محوری خود را بازیافته‌است. صرف نظر از اینکه این حوزه جدید ریشه در پژوهش‌های پسااستخارگرایان یا پسااستعمارگران در مطالعات ترجمه داشته‌باشد، آنچه اهمیت دارد این است که به واسطه این رویکرد، مترجمان، چه کتبی و چه شفاهی، به عنوان شخصیت‌های اصلی فیلم‌ها، سریال‌ها و داستان‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرند.

پژوهشگران از حوزه‌های مختلف به تحلیل این بازنمایی‌ها در ادبیات، فیلم و حتی داستان‌های علمی تخیلی پرداخته‌اند (آروژو^{۱۶}، ۲۰۱۸؛ دلباستیتا^{۱۷} و گروتمن^{۱۸}، ۲۰۰۵؛ گنتزler^{۱۹}، ۲۰۱۲؛ گلدبوت^{۲۰}، ۲۰۱۴؛ استرومپر-کراب^{۲۱}، ۲۰۰۳؛ واکابایاشی^{۲۲}، ۲۰۰۵؛ ویلسون^{۲۳}، ۲۰۰۷). این تحلیل‌ها به بررسی جنبه‌های مختلف ترجمه از جمله پویایی قدرت، چالش‌های اخلاقی و روابط پیچیده بین نویسندگان، مترجمان و خوانندگان می‌پردازند (آروژو، ۲۰۱۸؛ بن-آری، ۲۰۱۰؛ پاگانو^{۲۴}، ۲۰۰۲).

در این مطالعه با استفاده از روش تحقیق کیفی^{۲۵} و رویکرد مطالعه موردی^{۲۶} به بررسی موضوع «چرخش داستانی» در ترجمه پرداخته می‌شود. برای این منظور،

12. Quentin Tarantino

13. Beebee

14. Mossop

15. Ma

16. Arrojo

17. Delabastia

18. Grutman

19. Gentzler

20. Goldboud

21. Strumper-Krobb

22. Wakabayashi

23. Wilson

24. Pagano

25. Qualitative research design

26. Case study approach

1. Ben-Ari

2. Dances with Wolves

3. Kevin Costner

4. The Interpreter

5. Alice Kaplan

6. René Benoit

7. Lost in Translation

8. Sofia Coppola

9. The Interpreter

10. Sydney Pollack

11. Inglourious Basterds

روش تحقیق

این پژوهش با استفاده از روش تحقیق کیفی و رویکرد مطالعه موردی به بررسی موضوع مورد نظر می‌پردازد. مطالعه موردی به عنوان روشی معتبر در تحقیقات، به واکاوی دقیق و جامع یک پدیده در بافت واقعی آن می‌پردازد (یین^۳، ۲۰۱۴). این روش برای بررسی «چرخش داستانی» در مطالعات ترجمه و همچنین جایگاه اجتماعی مترجم در فیلم «مترجم» ساخته سیدنی پولاک (۲۰۰۵) مناسب است.

انتخاب فیلم «مترجم» به دلیل به تصویر کشیدن صریح چالش‌های حرفه‌ای و اجتماعی مترجم صورت گرفته‌است. این فیلم به عنوان نمونه‌ای موردی غنی، بستری مناسب برای تحلیل عمیق و جامع، نحوه نمایش ترجمه و نقش مترجم در رسانه‌های محبوب فراهم می‌کند. در این پژوهش، داده‌ها از طریق ترکیبی از دو روش گردآوری شدند. روش اول: مرور ادبیات ثانویه^۴. در این روش، مقالات علمی، کتب و بررسی‌های مرتبط با حوزه‌های مطالعات ترجمه و بازنمایی مترجمان در رسانه‌ها مورد مطالعه قرار گرفتند. هدف از این مرور، تکمیل و پشتیبانی از یافته‌های حاصل از تحلیل محتوای فیلم و ارائه چارچوب نظری مناسب برای پژوهش بود (هارت^۵، ۱۹۹۸). روش دوم: تحلیل محتوای کیفی فیلم^۶. در این روش، فیلم «مترجم» به عنوان منبع اصلی داده‌ها انتخاب و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. با استفاده از این روش صحنه‌های کلیدی فیلم که بازتاب‌دهنده کار مترجم، تعاملات او و زمینه اجتماعی پیرامونش بودند، شناسایی و کدگذاری شدند (کریپندورف^۷، ۲۰۱۸). این پژوهش با استفاده از چارچوب نظری «چرخش داستانی» در مطالعات ترجمه و پس از جمع‌آوری داده‌ها با بهره‌مندی از روش‌های تحلیل محتوایی^۸، تحلیل شخصیت^۹ و تحلیل زمینه‌ای^{۱۰}، به بررسی و تحلیل داده‌های گردآوری شده می‌پردازد. با تحلیل کیفی محتوای فیلم، موضوعات و موتیف‌های^{۱۱} تکراری مرتبط با جایگاه اجتماعی مترجم شناسایی و کدگذاری شدند (برون و کلارک^{۱۲}، ۲۰۰۶). این موضوعات شامل پویایی قدرت، اخلاق

شخصیت ارائه شده از مترجم در فیلم سینمایی مورد تحلیل و بررسی قرار می‌گیرد. ساندرا پوپوند^۱ (۲۰۰۸، ۴۰) به مزایای این رویکرد جدید در مطالعات ترجمه اشاره می‌کند. به عقیده او، این رویکرد با محبوب کردن ترجمه در میان عموم مردم، می‌تواند به افزایش جایگاه اجتماعی مترجمان و جبران کمبود سرمایه نمادین یا اجتماعی آنها کمک کند.

در حالی که پژوهش‌های پیشین در حوزه «چرخش داستانی» عمدتاً به تحلیل شخصیت‌پردازی و نقش مترجم در ژانرهای داستانی مانند رمان و تئاتر پرداخته‌اند، این مطالعه با بررسی فیلم «مترجم»، به قلمرو جدیدی از بازنمایی مترجمان در آثار سینمایی پا می‌گذارد. با تحلیل عمیق شخصیت‌پردازی سیلویا برومه^۲، مترجم زن فیلم، دیالوگ‌ها و روایت داستان، این مطالعه نشان می‌دهد که چگونه «مترجم» تصویری از مترجم را به عنوان واسطه‌ای بی طرف را ارائه می‌دهد. این تصویرپردازی، درک ما از نقش پیچیده و چندوجهی مترجم در موقعیت‌های سخت را ارتقا می‌دهد و به نوبه خود، به درک عمیق‌تر از چالش‌ها و تجربیات مترجمان در دنیای واقعی کمک می‌کند.

این مقاله به دنبال پاسخ به سوالات زیر است:

- هویت اجتماعی مترجم شفاهی در فیلم «مترجم» چگونه به تصویر کشیده می‌شود؟
- چالش‌های اخلاقی مترجم شفاهی در فیلم «مترجم» کدامند؟
- تعهد مترجم به رازداری و بی‌طرفی در چه شرایطی با تعهدات اخلاقی دیگر او به چالش کشیده می‌شود؟

این مطالعه موردی، دریچه‌ای نو به سوی کاوش در چارچوب‌های نظری حوزه ترجمه از طریق روایت‌های داستانی می‌گشاید. این رویکرد نوآورانه می‌تواند منجر به توسعه روش‌شناسی یا چارچوب‌های جدیدی برای درک عمیق‌تر شیوه‌های پژوهش در حوزه ترجمه شود.

پژوهش‌هایی در این راستا می‌توانند با واکاوی روایت‌های داستانی، گامی نو در آموزش ترجمه بردارند. این رویکرد خلاق و جذاب، زمینه‌ای مساعد برای درک عمیق‌تر مفاهیم نظری ترجمه فراهم می‌کند و بدین‌سان، آموزش ترجمه را برای افراد غیرمتخصص و مبتدیان آسان‌تر و لذت‌بخش‌تر می‌سازد.

3. Yin
4. Secondary Literature Review
5. Hart
6. Film Analysis
7. Krippendorff
8. Thematic Analysis
9. Character Analysis:
10. Contextual Analysis
11. Motifs
12. Braun & Clarke

1. Sandra Poupaud
2. Silvia Broome

کارگردانان بیشتری به این حوزه روی آوردند. در سال ۱۹۸۱، نمایشنامه‌ای با عنوان «ترجمه‌ها»^۸ به کارگردانی برایان فریل^۹ بر روی پرده آمد. این نمایشنامه به طور صادقانه و تا حدودی ساده‌لوحانه، نقش اصلی مترجم در دنیای مدرن را به نمایش در آورد. در سال ۲۰۰۳، فیلم کم‌دی رمانتیک «گمشده در ترجمه» به کارگردانی سوفیا کاپولا با بازی بیل مری^{۱۰} و اسکارلت جوہانسون^{۱۱} به روی پرده آمد. این فیلم برندهٔ جایزهٔ اسکار بهترین فیلمنامه اورجینال و جوایز متعدد دیگر شد.

فیلم «مترجم» محصول سال ۲۰۰۵، یک تریلر سیاسی به کارگردانی سیدنی پولاک است که داستان سیلویا بروم^{۱۲}، یک مترجم سازمان ملل را روایت می‌کند. سیلویا به طور اتفاقی شاهد گفتگوی دو مقام دولتی در مورد توطئه‌ای برای ترور رئیس‌جمهور آمریکا می‌شود و خود را درگیر توطئه می‌بیند. نقش سیلویا فراتر از یک مترجم ساده است، سیلویا با استفاده از مهارت‌های زبانی و توانایی خود در درک و انتقال دقیق مفاهیم، نقشی کلیدی در جلوگیری از یک بحران بین‌المللی ایفا می‌کند. این فیلم نامزد دریافت سه جایزه اسکار شد: بهترین بازیگر زن برای نیکول کیدمن^{۱۳}، بهترین بازیگر نقش مکمل مرد برای شان پن^{۱۴} و بهترین فیلمنامهٔ اصلی برای برایان دی‌پالما^{۱۵} و اسکات فرانک^{۱۶} همچنین جایزهٔ گلدن گلوب^{۱۷} بهترین فیلم درام را کسب کرد.

مطالعات ترجمه در طول تاریخ خود شاهد چرخش‌های متعددی بوده‌است. در اواخر قرن بیستم، این رشته از تمرکز بر متون ترجمه شده به بررسی جنبه‌های فرهنگی و اجتماعی ترجمه و در نهایت به مطالعهٔ نقش مترجم در فرآیند ترجمه تغییر جهت داد (اسنل هورن بای^{۱۸}، ۲۰۰۶). می‌توان اینگونه بیان داشت که این تغییرات منجر به ظهور رویکردی جدید «چرخش داستانی» در مطالعات ترجمه شده‌است.

در رویکرد نوظهور «چرخش داستانی» در مطالعات ترجمه، از داستان‌ها و فیلم‌ها برای بررسی بازنمایی مترجمان، نقش آنها در جامعه و چالش‌هایشان استفاده می‌شود (بی‌بی، ۱۹۹۴؛

حرفه‌ای و هویت شخصی مترجم بودند. شخصیت اصلی فیلم که به عنوان یک مترجم به تصویر کشیده شده‌بود، به دقت مورد بررسی قرار گرفت تا نحوهٔ نمایش جایگاه اجتماعی او آشکار شود. این بررسی شامل تحلیل تعاملات او با سایر شخصیت‌ها، چالش‌هایی که با آنها روبرو می‌شد و پیامدهای نقش او در روایت داستان بود (استیک^۱، ۱۹۹۵). با بهره‌مندی از تحلیل زمینه‌ای: زمینهٔ گسترده‌تر فیلم، شامل پس‌زمینهٔ تاریخی و فرهنگی آن، مورد تحلیل قرار گرفت تا درک عمیق‌تری از نحوهٔ قرارگیری نقش مترجم در چارچوب‌های اجتماعی و سیاسی خاص ارائه‌شود (بین، ۲۰۱۴).

چارچوب نظری و پیشینهٔ تحقیق

ادبیات و فیلم نقشی پررنگ در زندگی ما ایفا می‌کنند و بازتابی از مسائل مختلف زیبایی‌شناختی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و ایدئولوژیک جامعه هستند. آثار ادبی و سینمایی می‌توانند تصویری گویا از مسائل مرتبط با ترجمه، از جمله چالش‌ها و تجربیات مترجمان در زمان‌ها و مکان‌های مختلف ارائه دهند.

در سال ۱۹۵۲ در آلمان، کتابنامه‌ای تدوین شد که موضوع آن تحلیل رمان‌ها و داستان‌های کوتاه ۲۰۰ سال گذشته بود. در آن کتاب، زندگی حرفه‌ای اصناف مختلف که در متن داستان‌ها به کار رفته‌بود، مورد تحلیل قرار گرفت. در مدخل مترجم تنها به رمانی با عنوان «نگهبان در تاریکی»^۲ (۱۹۴۷) اثر هیلنگونت زسنهاوس^۳ اشاره شده‌بود که در آن نویسنده تجربیات دوران جنگ خود را به عنوان یک مترجم در قالب زندگی‌نامه، توصیف می‌کرد (اشمیت^۴، ۱۹۵۲).

یکی از نمونه‌های برجستهٔ حضور ترجمه در ادبیات مدرن، رمان «صد سال تنهایی»^۵ اثر گابریل گارسیا مارکز^۶ است. در این رمان، شخصیت ملکیداس^۷ به عنوان مترجمی معرفی می‌شود که حامل دانش و ایده‌های جدیدی برای جامعه‌ای منزوی است. ترجمهٔ متون مذهبی توسط ملکیداس، نقطهٔ عطفی در تاریخ این جامعه محسوب می‌شود و تحولات عمیقی را در آن به وجود می‌آورد.

در طول سال‌های بعد، رمان‌نویسان، نمایشنامه‌نویسان و

8. Translations
9. Brian Friel
10. Bill Murray
11. Scarlett Johansson
12. Silvia Broome
13. Nicole Kidman
14. Sean Penn
15. Brian De Palma
16. Scott Frank
17. Golden Globe
18. Snell-Hornby

1. Stake
2. Halt Wacht in Dunkel
3. Hiltgunt Zassenhaus
4. Schmitt
5. Cien años de soledad
6. Gabriel José García Márquez
7. Melquíades

و ترجمه در روایت داستان نشان می‌دهد. این تکنیک ظریف، نحوه به تصویر کشیدن مترجمان را مورد کنکاش قرار می‌دهد. کرانین در این راستا، به بررسی ابعاد گوناگونی همچون ظاهر فیزیکی، حالات روحی، میزان حضور در قاب، تعامل با دیگر شخصیت‌ها و تأثیر ترجمه بر روند روایت فیلم می‌پردازد. تحلیل‌های دقیق کرانین (۲۰۰۹) به روشنی نشان می‌دهد که ترجمه چگونه می‌تواند به عنصری محوری در تار و پود روایت بسیاری از فیلم‌های بین‌المللی بدل شود. او حتی پا را فراتر نهاده و اذعان می‌کند که مترجمان گاه با دخل و تصرف در روایت یا ارائه راه‌حل در موقعیت‌های بغرنج، نقشی تعیین‌کننده در سیر داستان ایفا می‌کنند.

رزماری آروژو (۲۰۱۸)، محقق برجسته حوزه ترجمه، با انتشار مقالات متعدد، به بررسی بازنمایی کار مترجم‌ها در ادبیات پرداخته‌است. او در سال ۲۰۱۸، مجموعه‌ای از هشت مقاله را در اثری با عنوان «مترجمان داستانی: بازاندیشی در ترجمه از طریق ادبیات»^۹ به چاپ رساند. این اثر، به نقد و بررسی کلیشه‌های رایج پیرامون مترجم‌ها و شیوه کارشان می‌پردازد. او معتقد است که در تقابل با رویکرد اغلب خشک و رسمی پژوهش‌های علمی، متون داستانی متمرکز بر موضوعات ترجمه، نویسندگی و خواندن، می‌توانند چارچوب مرجع دقیق‌تر و ظریف‌تری ارائه دهند. این متون ما را با شخصیت‌های مترجم آشنا می‌کنند که درگیر کشمکش‌های درونی ناشی از مواجهه با چالش‌های اخلاقی کارشان و روابط پیچیده‌ای هستند که با نویسنده و خواننده، به عنوان ذینفعان فرآیند ترجمه، برقرار می‌کنند. تحلیل‌های آروژو، تصورات قالبی و جزم‌اندیشانه درباره زبان و ترجمه را به چالش می‌کشد و به درک عمیق‌تر از این حوزه یاری می‌رساند.

علاوه بر این، پژوهشگرانی نیز به بررسی کارکردهای روایی و استعاری ترجمه در داستان‌ها و فیلم‌ها پرداخته‌اند. این پژوهشگران، که می‌توان آنها را نمایندگان سوبیه دوم چرخش داستانی دانست، معتقدند که ترجمه می‌تواند به عنوان ابزاری برای روایت داستان، انتقال مفاهیم و ایجاد معنا در آثار ادبی و سینمایی مورد استفاده قرار گیرد. برخی از این پژوهش‌ها در حوزه مطالعات ادبی، به‌ویژه ادبیات تطبیقی، ریشه دارند. به عنوان نمونه، باردبلن^{۱۰} (۱۹۹۷) در پژوهش خود، مترجمان و مفسران را در داستان‌ها، نمادی از زندگی در

ماسوپ، ۱۹۹۶؛ ما، ۲۰۱۸). این رویکرد به درک عمیق‌تر موقعیت اجتماعی مترجم و ارائه منابعی برای نظریه‌پردازی ترجمه و تحلیل تجربیات مترجمان کمک می‌کند.

اولین بار در سال ۱۹۹۸، الس ویرا^۱ مفهوم «چرخش داستانی» را در مطالعات ترجمه مطرح کرد. او با تأکید بر اهمیت استفاده از آثار ادبی برای نظریه‌پردازی ترجمه، زمینه را برای پژوهش‌های بعدی در این حوزه فراهم کرد (کایندل^۲، ۲۰۱۲، ۱۴۷). همسو با این رویکرد، اشترومپر-کراب^۳ (۲۰۰۹)، به نقل از کایندل (۲۰۱۵) مفهوم «پیدایی»^۴ را برای بررسی بازنمایی‌های «ترجمه» در اشکال هم‌کتبی و هم‌شفاهی آن در ادبیات و سینما به کار می‌گیرد. او استدلال می‌کند که افزایش حضور این دو نوع ترجمه در آثار ادبی و فیلم‌ها، به برجسته‌تر شدن جایگاه مترجمان در دنیای واقعی نیز منجر شده‌است.

در سال‌های اخیر، پژوهشگران متعددی به بررسی ابعاد مختلف چرخش داستانی در مطالعات ترجمه پرداخته‌اند. گنتزلر (۲۰۱۲) ترجمه آثار داستانی را در آمریکای لاتین بررسی کرده و نشان داده‌است که چگونه ترجمه در شکل‌گیری هویت‌های ملی در این منطقه نقش داشته‌است. والدئون^۵ (۲۰۱۱) با نقد رویکرد گنتزلر، به بررسی تصویرسازی منفی از مترجم شفاهی در داستان‌ها پرداخته‌است. او نظر خود را تحت عنوان پیچش داستانی^۶ بیان می‌دارد. با این مفهوم که چگونه تصویرسازی داستانی از یک شخصیت، مانند مترجم دونا مارینا^۷، می‌تواند منجر به تصویرسازی منفی از نه تنها مترجم شفاهی، بلکه از کل ملت شود.

کرانین^۸ (۲۰۰۹)، آروژو (۲۰۱۰) و کایندل (۲۰۱۲) نیز از رویکرد چرخش داستانی برای بررسی تصویر مترجم در فیلم‌ها و آموزش ترجمه استفاده کرده‌اند. این پژوهشگران نشان داده‌اند که چگونه فیلم‌ها و داستان‌ها می‌توانند به عنوان ابزاری مفید برای آموزش مفاهیم نظری ترجمه و همچنین انتقال تجربیات واقعی مترجمان به دانشجویان ترجمه مورد استفاده قرار گیرند. کرانین (۲۰۰۹) با معرفی نوع خاصی از تکنیک‌های ترجمه در فیلم‌ها، اهمیت نقش مترجم

1. Else Vieira
2. Kaindl
3. Strümper-Krobb
4. visibility
5. Valdeón
6. FictionalizingTwist
7. Dona Marina
8. Cronin

9. Fictional Translators Rethinking Translation through Literature

10. Bardeleben

شخصیت فردی و اجتماعی و هویت مترجم شفاهی

در دنیای پیچیده و پویای ترجمه شفاهی، هویت و نقش اجتماعی مترجمان مفاهیمی سیال و چندوجهی هستند که تحت تأثیر طیف گسترده‌ای از عوامل شکل می‌گیرند. پژوهش‌های انجام شده در این حوزه، بر ماهیت در حال تکامل نقش مترجم تأکید می‌کنند. نقشی که از انتقال صرف زبان فراتر رفته و تا مرزهای میان‌جیگری فرهنگی گسترده می‌شود. در این میان، میزان اختیار و مشارکت مترجم می‌تواند به طور قابل توجهی متغیر باشد (شیاوهی^۴، ۲۰۲۱). هویت حرفه‌ای مترجم به عنوان عنصری کلیدی در این عرصه، تحت تأثیر عواملی همچون خودباوری، پایبندی به استانداردهای حرفه‌ای و صلاحیت ذاتی مترجم شکل می‌گیرد. این مؤلفه‌ها از طریق تحصیلات و تجارب کاری مترجم در طول مسیر حرفه‌ای او پرورش می‌یابد (یاچن^۵، ۲۰۲۰). علاوه بر این، انتخاب راهبردهای زبانی توسط مترجم نیز تحت تأثیر نظریه‌های هویت اجتماعی قرار دارد. این مفهوم بیانگر آن است که برداشت مترجم از هویت خود می‌تواند بر رفتار و نحوه عملکرد او در موقعیت‌های ترجمه تأثیر بگذارد (سوسلوا^۶، ۲۰۱۸).

میزان اختیار و استقلال مترجم نیز با توجه به بافت و انتظارات هر موقعیت ترجمه نوسان دارد. شیوه‌های مدیریت در شرکت‌های ترجمه و سازمان‌های مرتبط به طور بالقوه می‌توانند بر هویت حرفه‌ای مترجم و میزان اختیارات او در انجام وظایفش تأثیر بگذارند (دونگ^۷، ۲۰۱۷).

در مجموع، مترجمان شفاهی در فضایی پویا و سیال فعالیت می‌کنند که در آن هویت و نقش اجتماعی‌شان دائماً تحت تأثیر عوامل اجتماعی-فرهنگی، زبانی و حرفه‌ای شکل می‌گیرد. درک عمیق این عوامل و پویایی‌های مرتبط با آنها برای درک نقش مترجم در دنیای امروز و نیز ارتقای کیفیت خدمات ترجمه شفاهی ضروری است.

مطالعه حاضر به بررسی ابعاد جدیدی از نقش مترجم در دنیای واقعی می‌پردازد. از منظر ژئوپلیتیک^۸ (جغرافیا سیاسی)، اصلی‌ترین چالش ترجمه به طور عام و ترجمه شفاهی به طور خاص، مسأله کنترل است. به این معنا که شخصیت فردی و

دوران پست‌مدرن تلقی می‌کند. هاگدورن^۱ (۲۰۰۶) نیز در مطالعه‌ای با رویکرد تماتولوژیک^۲ و تاریخی، به بررسی داستان‌هایی می‌پردازد که نویسندگان به عنوان ترجمه‌های ساختگی ارائه کرده‌اند و کارکردهای روایی مختلف این داستان‌های ترجمه را تحلیل می‌کند.

کایندل (۲۰۱۸) از جنبه دیگری موضوع را بررسی می‌کند. حضور پررنگ «ترجمه» به عنوان یک عنصر داستانی در فیلم‌های جنگی، از نگاه او، موضوعی قابل تأمل و بررسی است. چرا که نحوه به تصویر کشیدن «مترجمان درون داستان» (مترجمانی که در روایت فیلم حضور دارند) صرفاً تصادفی یا مبتنی بر نظر شخصی کارگردان نیست. اهمیت این موضوع زمانی دوچندان می‌شود که دریابیم این بازنمایی‌ها ریشه در «حافظه جمعی ترجمه» یک جامعه دارند (کایندل، ۲۰۱۸، ۱۶۵). «حافظه جمعی ترجمه» به مجموعه‌ای از «دانش مشترک پیرامون ترجمه» اطلاق می‌شود که طی زمان منتقل و تفسیر شده است. این دانش شامل سنت‌های ترجمه خاص هر فرهنگ و همچنین ایده‌های رایج در مورد نقش و جایگاه مترجمان در یک گروه (مانند یک حرفه) یا در یک جامعه وسیع‌تر (مانند یک ملت یا منطقه فرهنگی) می‌شود (کایندل، ۲۰۱۸، ۱۶۶).

در کنار پژوهش‌های صرفاً ادبی، آثار دیگری نیز وجود دارند که یافته‌های خود را با اتکا به نظریه ترجمه به اثبات می‌رسانند. مجموعه مقالات «تصویرسازی ترجمه در داستان‌ها و فیلم و چندزبانگی» به ویراستاری دل‌باستینا و گراتمن^۳ (۲۰۰۵) نمونه‌ای از این نوع پژوهش‌ها است. این مجموعه مقالات به بررسی نقش داستان‌ها و فیلم‌ها در بازنمایی ترجمه و مترجم می‌پردازد و نشان می‌دهد که چگونه ترجمه می‌تواند به عنوان عنصری روایی و استعاری در آثار ادبی و سینمایی مورد استفاده قرار گیرد.

یافته‌های تحقیق

در این بخش، به منظور تبیین پرسش‌های تحقیق، ابتدا به واکاوی و تحلیل هویت و نقش اجتماعی مترجم در سطحی کلان می‌پردازیم. سپس، به طور خاص با تمرکز بر چالش‌های اخلاقی مترجمان، تحلیلی از تصویر ارائه شده از مترجم شفاهی در فیلم مورد نظر را ارائه می‌دهیم.

4. Xiaohui
5. Yi Chen
6. Suslova
7. Dong
8. Geopolitics

1. Hagedorn
2. Thematological
3. Delabastita & Grutman

واسطه مکالمه بین دو یا چند نفر با زبان‌های مختلف می‌شود، این اصل بی‌طرفی و غیبت پابرجا می‌ماند (اپوستولو^۴، ۲۰۱۰، ۱۷۲). مترجم در این موقعیت‌ها نیز به ندرت مورد توجه قرار می‌گیرد و حتی زمانی که از ضمیر اول شخص استفاده می‌کند، منظور او یکی از طرفین گفتگو و نه خود اوست.

علاوه بر غیبت فیزیکی، مترجمان شفاهی موظف به حفظ غیبت عاطفی^۵ در حین ترجمه هستند. این موضوع به معنای عدم بروز هرگونه احساسات، نظرات یا تعصبات شخصی در طول فرآیند ترجمه است. رودوین^۶ (۲۰۰۷، ۱۴۰) در مقاله خود با عنوان «حرفه‌ای‌گری و اخلاق مداری در ترجمه شفاهی برای اقلیت‌ها^۷» بر این ضرورت تأکید می‌کند و به مترجمان شفاهی توصیه می‌کند که در محیط حرفه‌ای خود از بروز هرگونه عواطف و احساسات شخصی در قبال افراد حاضر دوری کنند.

این الزامات، مترجمان شفاهی را در موقعیتی بغرنج قرار می‌دهد. از آن‌ها خواسته می‌شود که در حین انجام وظایف خود، هویت و ویژگی‌های فردی خود را پنهان کنند و به موجودی نامرئی تبدیل شوند. این امر می‌تواند چالش‌های روانی قابل توجهی را برای آنها به وجود آورد و احساس ناپایداری و عدم استقلال را در آنها ایجاد کند.

فیلم مترجم ساخته سیدنی پولاک

فیلم مترجم، فیلمی است که در آغاز قرن بیست و یکم، یعنی زمانی که لیندا مک داول^۸ (۱۹۹۹) آن را «بومی‌گرایی جهانی^۹» می‌نامد، به نمایش در آمد. این دوران مصادف است با گفتمان‌های پسااستعماری، زمانی که روابط فردی/جمعی و یا خود/دیگری مورد توجه قرار گرفته‌اند و این موضوعی است که در فیلم هم نمایان شده‌است.

این فیلم نه تنها به این دلیل که بر شخصیت مترجم متمرکز شده‌است، بلکه به این دلیل که تصویری گرافیکی از دنیای جهانی شده امروز را نمایش می‌دهد و همچنین نحوه ارائه نقش مترجم که بسیار متفاوت از گذشته‌است، در بین مخاطبان محبوبیت بسیاری یافته‌است. آنچه در فیلم می‌بینیم دنیایی واقعاً جهانی است، زیرا اگر چه که داستان فیلم

اجتماعی فردی که مراودات سیاسی و اجتماعی را محقق می‌سازد، چگونه است و چگونه این شخصیت باید بر اوضاع کنترل داشته باشد و چگونه باید اصل وفاداری در ترجمه را رعایت کند. لیندا اندرسون^۱ درباره مترجم شفاهی می‌گوید: «زمانی که مترجم شفاهی در میان دو قدرت به عنوان واسطه قرار می‌گیرد، لاجرم خود نیز قدرتمند می‌شود، بنابراین دائماً درگیر مسأله کنترل قدرتی است که به واسطه این میانجیگری به دست آورده است» (اندرسون، ۱۹۷۹، ۲۱۸). موقعیتی که مترجم شفاهی در آن قرار دارد بسیار حساس است. از طرفی مترجم شفاهی می‌تواند تحریف^۲ انجام دهد به این معنا که به دلایل ایدئولوژیک بر انتقال معنا در زبان مقصد کنترل داشته باشد و معنا را با سوگیری‌های متعصبانه درهم آمیزد.

مترجمان شفاهی، به ویژه مترجمان همزمان، به عنوان افرادی با ویژگی‌های شخصیتی پیچیده از نظر اجتماعی، عاطفی و روانی شناخته می‌شوند. این افراد باید بتوانند در لحظه، پیام را به طور دقیق و سریع از یک زبان به زبان دیگر منتقل کنند و در عین حال با مخاطبان و گوینده ارتباط برقرار کرده، به ظرافت‌های فرهنگی و زبانی توجه داشته باشند. اما در مقابل این پیچیدگی، قوانین اخلاق حرفه‌ای ترجمه، نقشی نامرئی را برای مترجم شفاهی در نظر می‌گیرند. این قوانین بر بی‌طرفی کامل، عدم مشارکت شخصی و دوری از طرفداری در فرآیند ترجمه تأکید می‌کنند.

این تناقض به این معنی است که مترجم شفاهی باید در حالی که شخصیتی پیچیده و پویا دارد، در حین ترجمه بی‌طرف باقی بماند و نظرات و احساسات شخصی خود را در کار دخیل نکند. این تناقض چالش‌های متعددی را برای مترجمان شفاهی ایجاد می‌کند. آنها باید علی‌رغم تمایلات و ویژگی‌های شخصیتی خود عمل کنند و عملاً حضور خود را در حین ترجمه محو کنند. در این حالت نقش آنها صرفاً به یک واسطه در زنجیره ارتباط تقلیل می‌یابد. مترجم شفاهی در طول رویداد مانند سایه‌ای از سخنران عمل می‌کند؛ متن را بازتولید می‌کند و معنای مورد نظر را بدون هیچگونه تفسیر یا نظر شخصی منتقل می‌کند. این امر تا حدی به نفی هویت فردی مترجم و نادیده گرفتن ویژگی‌های شخصیتی او منجر می‌شود. حتی در شرایط ترجمه رابطه مدار^۳ که مترجم

4. Apostolou

5. Emotional Absence

6. Rudvin

7. Professionalism and Ethics in Community Interpreting

8. Linda McDowell

9. Global localism

1. Linda Anderson

2. Manipulation

3. liaison interpreting

در یک کشور کوچک آفریقایی اتفاق می‌افتد اما پیامدهای ناشی از اتفاقات پیش‌آمده در این کشور کوچک آفریقایی در آن سوی کره زمین، در کشوری دیگر چون آمریکا و در شهر نیویورک نیز بازتاب دارد. این فیلم به خوبی مولفه‌هایی از روند جهانی شدن مانند چندزبانگی، مهاجرت، تروریسم بین‌المللی، جنگ علیه تروریسم، روابط بین‌الملل، دسیسه بین‌المللی و دیپلماسی را منعکس می‌کند.

«مترجم» یکی از معدود فیلم‌هایی است که موضوع ترجمه از همان ابتدا در عنوان فیلم آمده‌است. بنابراین مخاطب از همان ابتدا متوجه می‌شود که ترجمه شفاهی و موضوعات مرتبط با آن، اصلی‌ترین موضوعی است که در این فیلم به آن پرداخته شده‌است. این واقعیت که چنین فیلم پرمخاطبی توسط کارگردان و بازیگران مشهور و برنده جوایز جهانی (سیدنی پولاک، نیکول کیدمن، شان پن) ساخته شده، گواه این حقیقت است که رویکرد نسبت به نقش و وضعیت مترجم در عصر مدرن و جهانی‌شده امروز به طور قابل توجهی نسبت به قبل تغییر کرده‌است. به نقل از خانم سوزان بسنت^۱ نقش مترجم در حال حاضر «دیگر از حالت معصومیت و ناپیدایی در آمده» و «در واقع بسیار نمایان شده‌است» (بسنت در آوارز و ویدال^۲، ۱۹۹۶، ۳۳).

مترجم یک فیلم هیجان‌انگیز سیاسی است. در ضمن فضاهای به تصویر کشیده شده در این فیلم، ناهایی از کشور آفریقایی به نام ماتوبو^۳ است که وجود خارجی ندارد. بخش‌هایی از فیلم نیز در خیابان‌های نیویورک و در داخل مقر سازمان ملل متحد، تصویربرداری شده‌است. فیلم مترجم جایگاه ویژه‌ای در سینما دارد زیرا تنها فیلمی است که کارگردانش مجوز فیلمبرداری در ساختمان‌های سازمان ملل را دریافت کرده‌است.

این واقعیت که بسیاری از اکشن‌ها در فیلم در داخل و اطراف ساختمان‌های واقعی سازمان ملل اتفاق می‌افتد، تصویری درست و واقعی ایجاد می‌کند که باعث می‌شود گاهی فراموش کنیم آنچه در فیلم می‌گذرد، رویدادهای واقعی زندگی نیست. همانطور که سیدنی پولاک در یکی از مصاحبه‌های خود بیان داشته‌است، «این فیلم در واقع تصویری از دیپلماسی در مقابل خشونت است» (مینگلا^۴، ۲۰۰۵). داستان از آنجایی شروع می‌شود که سیلویا بروم،

مترجم سازمان ملل، ناخواسته مکالمه‌ای را به زبان کی یو^۵ می‌شنود، زبانی ساختگی که توسط یک قبیله ماتوبان صحبت می‌شود و فقط او و چند نفر دیگر در نیویورک می‌توانند آن را بفهمند. از حرف‌هایی که شنیده، متوجه می‌شود که گروهی از افراد در حال طراحی ترور رئیس‌جمهور ماتوبان، دکتر زوانیه^۶، در سخنرانی آتی وی در مجمع عمومی سازمان ملل هستند. طراحان ترور متوجه سیلویا می‌شوند و حدس می‌زنند که او موضوع را فهمیده‌است. اکنون نه تنها جان رئیس‌جمهور، بلکه جان خود سیلویا نیز در خطر افتاده‌است. در جریان فیلم، متوجه می‌شویم که سیلویا دیگر امیدی ندارد که بتواند این توطئه را خنثی کند.

یک مامور سرویس مخفی به نام توبین کلر^۷ برای تحقیق در مورد پرونده منصوب می‌شود، اما به جای اینکه از مترجم محافظت کند، به او مشکوک می‌شود. توبین کلر فکر می‌کند، سیلویا حقیقت را بازگو نکرده بنابراین به جای محافظت از او، او را تحت تعقیب قرار می‌دهد. همانطور که داستان پیش می‌رود، توبین کلر متوجه می‌شود که سیلویا دلایلی برای ترور رئیس‌جمهور ماتوبان دارد و ممکن است او در توطئه ترور رئیس‌جمهور، نقش داشته باشد. وظیفه کلر این است که تعیین کند آیا تهدید جان رئیس‌جمهور واقعی است یا خیر و در صورت وجود، چگونه می‌توان از آن جلوگیری کرد و قاتلان را از بین برد.

فیلم «مترجم» به تدریج پرده از گذشته پیچیده و غم‌انگیز سیلویا برمی‌دارد. در سنین کودکی، زمانی که او در ماتوبو به همراه خانواده‌اش زندگی می‌کرد، منطقه محل سکونتشان به جولانگاه شورشیانی تبدیل می‌شود که با رژیم زووانی در حال نبرد بودند. در یکی از این درگیری‌ها، نیروهای ارتش زووانی به عنوان اقدامی تلافی‌جویانه، منطقه را مین‌گذاری می‌کنند. این مین‌گذاری در نزدیکی محل زندگی خانواده سیلویا انجام می‌شود و فاجعه‌ای ناگوار را رقم می‌زند.

روزی هنگامی که والدین سیلویا خواهر کوچکترش را از مدرسه به خانه می‌آورند، خودروی آن‌ها بر روی مین منفجر می‌شود و جان هر سه نفرشان را می‌گیرد. این تراژدی، نقطه عطفی در زندگی سیلویا به شمار می‌رود و او را با غم و اندوهی عمیق روبرو می‌کند. با گذشت سال‌ها سیلویا و برادرش سایمون به جنبش ضد دولتی به رهبری آجنه زولا^۸

5. KU

6. Zuwanie

7. Tobin Keller

8. Ajene Xola

1. Bassnett

2. Álvarez & Vidal

3. Matobo

4. Minghella

نقشی محوری، به تلاش زنان برای بازتعریف هویت خود در دنیای مردسالار می‌پردازد. سیلویا بروم، مترجم سازمان ملل، فراتر از یک زن مترجم عمل می‌کند و به عنوان یک کنشگر اجتماعی و سیاسی، در برابر ظلم و بی‌عدالتی قد علم می‌کند. این فیلم نشان می‌دهد که زنان نه تنها توانایی انجام کارهای ظریف و دقیق را دارند، بلکه می‌توانند در عرصه‌های مردانه نیز به موفقیت‌های بزرگی دست پیدا کنند. مترجم، گامی در جهت رهایی از تعصبات مردسالارانه و بازتعریف هویت زنان در دنیای مدرن است.

درفیلم «مترجم»، نگاه جنسیتی به شخصیت اصلی داستان فیلم وجود ندارد. به طرز جالبی، شخصیت اول داستان (سیلویا بروم) با تصویر به نمایش گذاشته شده از سازمان ملل متحد، اشتراکات زیادی دارند. بارها در طول فیلم بیان می‌شود او [سیلویا بروم] عضو سازمان ملل است. بنابراین شخصیت سیلویا از چندین جهت با نهاد سازمان ملل متحد شناخته می‌شود و این موضوع به خوبی با نگاه دقیق کارگردان به نمایش گذاشته شده است. تصویر اندام باریک او، کنایه‌ای بصری از ساختمان بلند و باریک سازمان ملل است. هم چنین رویکرد سیلویا به وقایع سیاسی و اجتماعی (طرفدار دیپلماسی آرام، خشونت‌گریز) و تسلط او به بسیاری از زبان‌ها، همه این خصوصیات، شخصیت منحصر به فرد او را به سازمان ملل متحد گره می‌زند. تلاش سیلویا برای بی‌طرف ماندن، علی‌رغم گذشته کاری عمیقاً درگیرش، دوباره تأکیدکننده این موضوع است که شخصیت او با سازمان ملل متحد مرتبط است.

سیلویا، در طول فیلم، چهره‌ای بی‌تفاوت و خالی از هرگونه احساس را به نمایش می‌گذارد. حتی در لحظات بحرانی و خطرناک، او به ندرت می‌تواند ترس یا اضطراب خود را بروز دهد. گویی ماسکی بر صورت خود زده است که حتی در سخت‌ترین شرایط زندگی نیز حاضر به برداشتن آن نیست. این نحوه از شخصیت پردازی، به طور ظریفی، به چالش‌های پیش روی مترجم در حفظ بی‌طرفی اشاره دارد؛ مترجم در حالی که موظف است در ترجمه کلمات، بی‌طرف باشد، خود نیز به عنوان یک انسان دارای احساسات و عواطف است؛ این احساسات و عواطف ممکن است ناخودآگاه در لحن، حرکات و حتی چهره او منعکس شوند و بر ترجمه او تأثیر بگذارند؛ اما او برای حفظ بی‌طرفی در شرایط دشوار، به طور ناخودآگاه احساسات خود را سرکوب می‌کند و چهره‌ای بی‌تفاوت به خود می‌گیرد. ماسک‌های آفریقایی که

می‌پوشند. این جنبش در لیست تروریستی ارتش زووانی قرار دارد و فعالیت در آن خطرات بسیاری را به همراه دارد. سیلویا با وجود این خطرات، مصمم است که برای عدالت و آزادی مبارزه کند و خاطره عزیزان از دست رفته‌اش را گرامی بدارد. فیلم «مترجم» به تدریج تصویری از زووانی، رهبر دیکتاتور، در ذهن سیلویا ترسیم می‌کند. سیلویا به یاد می‌آورد که زمانی زووانی به عنوان یک قهرمان ملی شناخته می‌شد؛ او رهبری بود که برای آزادی مردم خود می‌جنگید و سیلویا نیز مانند بسیاری دیگر او را تحسین می‌کرد.

اما با گذشت زمان، قدرت‌طلبی زووانی چهره‌ای دیگر از او را به نمایش گذاشت. او به دیکتاتوری بی‌رحم و فاسدی تبدیل شد که نه تنها به مردم دیگر کشورها، بلکه به مردم خود نیز رحم نمی‌کرد. سیلویا که شاهد این دگرگونی هولناک بود، از تحسین زووانی دست کشید و به یکی از مخالفان سرسخت او تبدیل شد. این تضاد آشکار بین تصویری که سیلویا در ابتدا از زووانی داشت و واقعیت ظالمانه‌ای که او به آن تبدیل شد، نقش مهمی در شکل‌گیری شخصیت سیلویا و انگیزه او برای مبارزه با ظلم و ستم ایفا می‌کند.

شخصیت مترجم در فیلم

سیلویا در نقش زنی جوان، باهوش، با تحصیلات عالی و مترجم سازمان ملل به تصویر در آمده است. شخصیت ترسیم شده از او به گونه‌ای است که او با تمام وجود طرح شکل‌گیری سازمان ملل را به عنوان راه درست و البته تنها راه حل منازعات بین‌المللی پذیرفته و به آن پایبند است. او دختر یک مادر انگلیسی و یک پدر آفریقایی سفیدپوست است، در ایالات متحده به دنیا آمد و در آفریقا بزرگ شده است. بنابراین او دارای تابعیت دوگانه ماتوبو و ایالات متحده است. موسیقی را در ژوهانسبورگ^۱، زبان‌شناسی را در سوربن^۲ و آموزش زبان‌های مختلف را در کشورهای مختلف اروپا فرا گرفته بود. در جریان فیلم، رئیس پلیس پس از بررسی سوابق تحصیلی سیلویا برداشتش را این گونه بامعنا بیان می‌کند: «بدون شک او (سیلویا) خود سازمان ملل است». از نظر او، شخصی مانند او که به چند زبان تسلط دارد و به چند فرهنگ تعلق دارد، باید قطعاً کاندیدای عالی مترجم سازمان ملل باشد

این فیلم با به تصویر کشیدن شخصیت زن مترجم در

1. Johannesburg
2. Sorbonne

خشونت شده‌است، این سوال مطرح می‌شود که آیا کلمات می‌توانند به اندازه گلوله‌ها قدرتمند باشند؟ (مینگلا، ۲۰۰۵) در طول فیلم، سیلویا بروم، مترجم سازمان ملل، با این سوال دست و پنجه نرم می‌کند. او در موقعیتی قرار می‌گیرد که باید بین تعهد خود به بی‌طرفی و رسالت خود برای نجات جان انسان‌ها یکی را انتخاب کند. این انتخاب، آسان نیست و پیامدهای قابل توجهی برای او دارد. فیلم «مترجم» به ما نشان می‌دهد که چگونه کلمات می‌توانند ابزار قدرتمندی برای صلح و دیپلماسی باشند. اما در عین حال، به چالش‌های پیش روی دیپلماسی در دنیای پر از خشونت و درگیری نیز اشاره می‌کند.

چالش‌های مترجم

در این بخش از مقاله، به بررسی دقیق‌تر اخلاق حرفه‌ای سیلویا، مترجم شفاهی سازمان ملل در فیلم می‌پردازیم. هدف از این بررسی، پاسخ به این سوال است که آیا او در موقعیت‌های چالش‌برانگیزی که با آن‌ها روبرو می‌شود، مطابق با اصول اخلاقی ترجمه عمل می‌کند یا خیر؟

در یکی از شب‌ها سیلویا به طور تصادفی می‌شنود که فردی ناشناس به زبان کی یو می‌گوید: «اینجا ماجرا دیگه تمام میشه. معلم هرگز زنده از این اتاق خارج نمیشه.» بدون هیچ شک و تردیدی این زن زیرک و باهوش به این حقیقت پی می‌برد که «معلم» مورد نظر آنها همان رئیس‌جمهور ماتوبان، دکتر زوانی است. سیلویا می‌داند که چیزی که شنیده، اطلاعات بسیار مهم و جنجال‌برانگیزی است که اگر به فوریت رسیدگی نشود، به احتمال زیاد منجر به ترور رئیس دولت خواهد شد و این یعنی رسوایی بین‌المللی. با این وجود، عجله‌ای برای گزارش این حادثه به مقامات ندارد.

دقیقا در همین لحظات داستان فیلم، ما به عنوان مخاطبان داستان، متوجه این موضوع می‌شویم که دو نوع حس وفاداری در درون سیلویا در تقابل با هم هستند: از طرفی وفاداری به تعهدات شغلی‌اش در سازمان ملل و از طرف دیگر حس وفاداری و تعلق خاطر او به خانواده مخصوصا برادرش. او تمام تلاشش را می‌کند تا بتواند از پس این چالش برآید و تصمیم درستی اتخاذ کند. او بر سر یک دو راهی قرار گرفته و تصمیم‌گیری برایش براساس معیارهای اخلاقی بسیار سخت شده‌است. از طرفی نمی‌داند که آیا باید به اصول سازمان ملل متحد که راه حل مسالمت‌آمیز حل و فصل درگیری‌ها را دنبال می‌کند، متعهد بماند یا اینکه به خانواده‌اش که توسط رژیم دکتر زوانی کشته شده‌اند و به خصوص به برادرش که

بر روی دیوارهای خانه سیلویا آویزان هستند نیز می‌توانند نمادی از این بی‌طرفی باشند. این ماسک‌ها، با چهره‌های بی‌تفاوت و خنثی خود، گویی به سیلویا یادآوری می‌کنند که برای حفظ بی‌طرفی در کار خود، باید احساسات خود را سرکوب کند و چهره‌های بی‌تفاوت به خود بگیرد.

تلاش چهره‌پرداز فیلم برای به تصویر کشیدن چهره بی‌تفاوت سیلویا نیز در همین راستا قابل تفسیر است؛ با استفاده از گریم و سایر تکنیک‌های چهره‌پردازی، چهره‌های خنثی و خالی از هرگونه احساس برای سیلویا خلق شده‌است که به تأکید بر بی‌طرفی او در نقش مترجم کمک می‌کند. چهره سیلویا در فیلم کاملا سیاه است به این صورت که به جز موهای روشن و پوست سفیدش که با سیاهی لباس‌هایش برجسته شده، اندام باریک او با پیراهن مشکی، ژاکت مشکی، شلوار مشکی و کفش مشکی پوشیده شده‌است. به بیان دیگر، گریم صورت و طراحی لباس او به نحوی است که تأکیدکننده تمایل او برای غایب بودن و نادیده ماندن است. علاوه بر این، لباس مردانه سیلویا و همچنین کارمند زن همراه او - که هر دو در طول فیلم با کت و شلوارهای تیره هستند- به نحو هوشمندانه‌ای طراحی شده‌است تا ارتباط میان تیپ مردانه و حوزه حرفه‌ای شغل ترجمه شفاهی در نهاد رسمی مانند سازمان ملل متحد به خوبی به تصویر کشیده شود.

سیلویا در اوایل دوران جوانی، شخصیت رئیس‌جمهور ماتوبان را بسیار تحسین می‌کرد، تک‌تک حرف‌هایش را باور می‌کرد، بنابراین تعجب‌آور نیست که صحبت‌های او که نشان‌دهنده نفوذ و قدرت عقیده اوست در حافظه سیلویا نقش بسته، تأثیر بسیار زیادی در انتخاب حرفه آینده او (مترجم شفاهی) داشته‌است. سیلویا که از خشونت ناامید شده‌است، به این نتیجه می‌رسد که تنها جایگزین آن، دیپلماسی است که می‌تواند در سازمان ملل آن را یافت. او آفریقا، برادرش سیمون، معشوقش ژانه زولا^۱ و گذشته انقلابی خود را ترک می‌کند و به عنوان مترجم شفاهی سازمان ملل در نیویورک شروع به کار می‌کند.

در این فیلم، شاهد تناقضی ظریف بین قدرت کلام و خشونت هستیم. شخصیت اصلی فیلم، معتقد است که کلمات می‌توانند جهان را تغییر دهند و به نسل‌کشی و جنگ پایان دهند؛ او می‌گوید: «زمانی که انسان حقیقت را می‌گوید، حتی آرام‌ترین زمزمه‌های انسان علیه جنگ شنیده می‌شود». در دنیای واقعی نیز، دیپلماسی که بر پایه کلام است، جایگزین

- **رازداری:** مترجمان موظفند کلیه اطلاعات و اسناد محرمانه‌ای که در حین انجام وظایف خود به آن‌ها دسترسی پیدا می‌کنند، محرمانه نگه‌دارند.
 - **صداقت:** مترجمان باید در انجام وظایف خود صادق و امانت‌دار باشند و ترجمه دقیق و بی‌طرفانه‌ای ارائه دهند.
 - **اخلاق حرفه‌ای:** مترجمان باید در تمام تعاملات خود با دیگران، رفتاری حرفه‌ای و اخلاقی داشته باشند.
 - **بی‌طرفی:** مترجمان باید در ترجمه بی‌طرف باشند و از هرگونه جانبداری یا سوگیری خودداری کنند.
 - **دقت:** مترجمان باید در ترجمه دقت و ظرافت به خرج دهند و معنای دقیق متن را به طور کامل منتقل کنند. اما تأکید می‌کند که این اصول تنها درخصوص اقدامات مترجمان «در حین انجام حرفه خود» به عبارت دیگر، در حین انجام وظایف خود اعمال می‌شوند (آیین نامه اخلاق حرفه‌ای، ماده ۲، بخش الف).
- به نظر می‌رسد، از آنجا که سیلویا اطلاعات مربوط به طرح ترور را در ساعات بیرون از محیط کار و نه در زمان حضورش در سازمان ملل به دست آورده، طبق قوانین اخلاق حرفه‌ای موظف نیست که اطلاعاتی در مورد آن را به مقامات عالی رتبه گزارش دهد. هال^۳ نیز در کتابش این مطلب را به صورت زیر بیان می‌کند (۲۰۰۷، ۱۳۰)
- در هر صورت، قوانین منشور اخلاق حرفه‌ای انجمن بین‌المللی مترجمان کنفرانس تنها درحین انجام عمل ترجمه شفاهی (نه قبل یا بعد از آن) قابل اجرا است. خارج از محیط حرفه‌ای کاری، مترجم دیگر به عنوان مترجم عمل نمی‌کند، بلکه یک شهروند معمولی است و بنابراین به هیچ عنوان تعهدی در قبال رعایت قوانین این منشور ندارد. بر طبق این قوانین، اطلاعاتی که در طول انجام ترجمه شفاهی به دست آمده است را به هیچ عنوان نباید فاش کرد.
- در چنین موقعیت‌هایی، به گفته یکی دیگر از دانشمندان حوزه مطالعات ترجمه، اندرو چسترمن^۴ مترجم شفاهی باید در درجه اول از اصول اخلاقی شخصی و جهانی پیروی کند، نه صرفاً از قوانین حرفه‌ای (۲۰۰۱، ۱۵۲). دلیل این امر، این است که هر حرفه‌ای در بستر جامعه عمل می‌کند و جوامع کوچک نیز بخشی از جامعه جهانی بزرگتر هستند. در مواقعی که اخلاق حرفه‌ای با اخلاق جهانی در تضاد است، مترجم باید از اخلاق جهانی پیروی کند، زیرا اخلاق جهانی از اخلاق

با این رژیم می‌جنگد وفادار بماند. موضوعی که فکرش را به خود درگیر کرده این است که وفاداری و تعهد به حرفه‌اش یعنی آرامش، و وفاداری به اصول خانواده، یعنی خشونت. اگر این حادثه را به مقامات گزارش کند، از اقدام تروریستی جلوگیری می‌شود، در پی آن دکتر زوانی زنده می‌ماند و در دادگاه کیفری بین‌المللی به دلیل جنایات علیه بشریت محاکمه می‌شود.

از سوی دیگر، او نگران است که برادرش در نقشه ترور دست‌داشته باشد. اگر او این توطئه را گزارش کند، آزادی و احتمالاً زندگی او به خطر خواهدانداخت. با این حال، روز بعد، از ترس اینکه جان خودش نیز در خطر باشد، تصمیم می‌گیرد تا آنچه را که درباره ماجرای توطئه می‌داند به مقامات فاش کند. اما رئیس پلیس به او اخطار می‌دهد که او موظف بوده است به محض اطلاع از ماجرا به آنها اطلاع دهد و به این ترتیب سیلویا خودش نیز به خاطر عدم گزارش فوری به پلیس متهم می‌شود. او حرفی برای دفاع از خود ندارد و می‌داند که اتهام پلیس به او قانونی است.

همانطور که در طول داستان فیلم متوجه می‌شویم، سیلویا شدیداً به آرمان‌های سازمان ملل متحد و «آنچه در تلاش است تا به نتیجه برساند» ایمان دارد (پولاک، ۲۰۰۵) و معتقد است که سازمان ملل متحد، با دیپلماسی آرام^۱ خود تنها مفری است که می‌تواند جهان را به مکانی بهتر برای زندگی انسان‌ها تبدیل کند.

او می‌داند که سلاح سازمان ملل و بالطبع سلاح او چیزی نیست به جز «قدرت کلام و هم‌دلی و شفقت» در جایی از فیلم سیلویا بیان می‌کند که: «با دستانی خالی از آفریقا رهسپار شدم، تنها با این باور که قدرت کلام و هم‌دلی، هرچند زمان‌بر باشد، راهی بهتر از جنگ و خونریزی برای حل مشکلات بشریت است».

مترجم شفاهی و رعایت اصول اخلاقی

مترجمان شفاهی در دوران خدمت خود در موقعیت‌های چالش‌برانگیزی قرار می‌گیرند. در این موقعیت‌ها اصول اخلاقی ترجمه به بوتۀ آزمایش گذاشته می‌شود. منشور اخلاق حرفه‌ای انجمن بین‌المللی مترجمان کنفرانس^۲ به عنوان راهنمای عمل مترجمان شفاهی، بر اصول کلیدی زیر تأکید می‌کند:

3. Hale

4. Andrew Chesterman

1. Quiet diplomacy

2. AIIC: International Association of Conference Interpreters

حرفه‌ای، برتر است.

در مورد سیلویا، او احساس می‌کند که این وظیفه اخلاقی اوست که مقامات را در جریان سوءقصدی که در حال برنامه‌ریزی است قرار دهد، اما احساس وظیفه نسبت به این موضوع نه در قوانین اخلاق حرفه‌ای ترجمه، بلکه با توجه به اخلاق شخصی او و بر اساس اعتقادات سیاسی‌اش به عنوان یک صلح‌طلب شکل گرفته‌است. همان‌گونه که سیلویا دائماً در طول فیلم آشکارا پایبندی خود به اصول سازمان ملل را بیان می‌کند. وقتی آقای نیلز لود، رئیس امنیت ادموند زوانی، از او می‌پرسد که موضع سیاسی‌اش را مشخص کند، در پاسخ چنین بیان می‌دارد: «من طرفدار صلح و آرامش هستم، آقای لود. و دقیقاً به همین دلیل هم به سازمان ملل آمدم: دیپلماسی آرام». این پاسخ نشان‌دهنده این واقعیت مهم است که او به عنوان یک مترجم شفاهی و همچنین یک صلح‌طلب واقعی، به قدرت زبان اعتقاد دارد.

سیلویا در پاسخ به صحبت آقای نیلز لود که گفته بود: «با احترام... شما در این جا فقط مترجم شفاهی هستید» عبارتی را بیان می‌کند که می‌توان آن را جوهره اصلی نقش محوری مترجم شفاهی دانست: «کشورها به این دلیل وارد جنگ شده‌اند که مترجمان شفاهی به عنوان رابطان سیاسی بین دو کشور، کارشان را به خوبی انجام ندادند». آن‌گونه که در ابتدای فیلم نشان داده می‌شود، سیلویا به قوانین سازمان ملل بسیار متعهد است. و این امر، او را وادار می‌کند مطابق با اصول اخلاقی عمل کند و ماجرا را گزارش کند، حتی اگر این امر جان برادرش را به خطر بیندازد.

اما لحظه‌ای در پایان فیلم وجود دارد که بسیار زیبا پردازش شده است. سیلویا متوجه می‌شود که برادرش به ضرب گلوله کشته شده‌است و در آنجا است که اعتقادش به «دیپلماسی آرام» متزلزل می‌شود. مثل چند وقت پیش که از دکتر زوانی ناامید شده‌بود، حالا اودیگر از سازمان ملل هم ناامید می‌شود. و گویی دوباره احساس می‌کند که خشونت راه درست‌تری است.

بحث و نتیجه‌گیری

فیلم «مترجم» تصویری پیچیده و چندوجهی از هویت اجتماعی مترجم شفاهی ارائه می‌دهد. در این فیلم، مترجم به عنوان فردی میانی بین دو فرهنگ و زبان به تصویر کشیده

می‌شود که در موقعیت‌های حساس سیاسی و دیپلماتیک نقش حیاتی ایفا می‌کند.

هویت اجتماعی مترجم در این فیلم از طریق سه منظر کلیدی بررسی می‌شود:

چالش‌های اخلاقی: فیلم به طور ماهرانه‌ای چالش‌های اخلاقی متعددی را که مترجم با آن روبرو است به تصویر می‌کشد، از جمله تعهد به رازداری در مقابل تعهد به حقیقت‌گویی، و حفظ بی‌طرفی در شرایطی که منافع متضادی در میان است. در این میان، مترجم دائماً در حال تصمیم‌گیری‌های دشوار اخلاقی است که پیامدهای قابل توجهی برای طرف‌های درگیر دارد.

تعهد به حرفه: فیلم همچنین تعهد عمیق مترجم به حرفه خود را به تصویر می‌کشد. مترجم علی‌رغم خطرات و چالش‌های متعددی که با آن روبرو است، به کار خود متعهد است و برای انجام وظایف خود به بهترین نحو تلاش می‌کند. این تعهد به حرفه، انگیزه اصلی مترجم برای غلبه بر موانع و چالش‌های پیش رو است.

بازتاب جایگاه اجتماعی: در نهایت، فیلم «مترجم» به بازتاب جایگاه اجتماعی مترجم در دنیای امروز می‌پردازد. مترجم به عنوان پلی بین فرهنگ‌ها و زبان‌ها عمل می‌کند و نقشی اساسی در تسهیل ارتباطات بین افراد از جوامع مختلف ایفا می‌کند. با این حال، این نقش همواره با چالش‌ها و دشواری‌هایی همراه است که در فیلم به طور واضح به تصویر کشیده شده‌است. با تحلیل فیلم از منظرهای مختلف سوالات تحقیق بدین صورت پاسخ داده شده‌است:

- **هویت اجتماعی مترجم شفاهی:** هویت اجتماعی مترجم در فیلم «مترجم» به عنوان فردی ماهر، متعهد به اخلاق و در عین حال آسیب‌پذیر به تصویر کشیده می‌شود. مترجم در تقاطع فرهنگ‌ها و زبان‌ها قرار دارد و دائماً در حال یافتن تعادل بین تعهدات مختلف خود است.

- **چالش‌های اخلاقی:** مترجم در فیلم با چالش‌های اخلاقی متعددی از جمله تعهد به رازداری در مقابل تعهد به حقیقت‌گویی، و حفظ بی‌طرفی در شرایطی که منافع متضادی در میان است، روبرو است.

- **تعهد به رازداری و بی‌طرفی:** تعهد مترجم به رازداری و بی‌طرفی زمانی به چالش کشیده می‌شود که او با اطلاعات حساس یا محرمانه روبرو می‌شود که می‌تواند

1. Nils Lud

2. Edmond Zuwanie

از جمله تجربیات، پیشینه اجتماعی، و ساختارهای فرهنگی شکل می‌گیرند. مترجمان با توجه به گرایش‌ها و تمایلات درونی خود و باورها و ارزش‌هایشان، موضع خود را هنگام ترجمه اتخاذ می‌کنند.

از تصویر مترجم ارائه شده در این فیلم می‌توان به عنوان یک نمونه ترسیم شده از شخصیت مترجم در فیلم و داستان یاد کرد. در تحقیقات حوزه مطالعات ترجمه می‌توان از جنبه‌های مختلف، به شخصیت ارائه شده در این فیلم نگاه کرد، به عنوان مثال، چگونه عادت‌واره مترجم بر فعالیت حرفه‌ای او تأثیر می‌گذارد، نقش محوری مترجم در رویدادهای جهانی چگونه است، چگونه می‌توان میان اخلاق حرفه‌ای ترجمه و اخلاق شخصی و جهانی مترجم ارتباط برقرار کرد، به ویژه اگر مترجم در موقعیت چالش برانگیزی قرار داشته باشد، هم‌چنین مسأله پیدایی مترجم در دنیای کنونی را می‌توان مورد تحلیل قرار داد. و موضوع دیگری که بسیار جای نقد و تحلیل دارد، شخصیت نامطمئن مترجم در موقعیت‌های چالشی است. زمانی که مترجم میان دو قدرت گرفتار شده‌است در این موقعیت اگر چه مترجم به واسطه شغش نفوذ و قدرت دارد اما بسیار آسیب‌پذیر است. (کرانین ۲۰۰۹، ۹۳)

تحقیقات حوزه مطالعات ترجمه با استفاده از تصاویر ارائه شده از ترجمه و مترجم در فیلم‌ها و داستان‌ها می‌تواند در حوزه آموزش ترجمه نیز بسیار کارآمد باشد. بنابراین به نظر می‌رسد با این رویکرد بتوان مطالعات کاربردی در حوزه مطالعات ترجمه انجام داد. استفاده از تصاویر و شخصیت‌های مترجمان در فیلم‌ها و داستان‌ها می‌تواند ابزاری ارزشمند برای ارتقای آموزش ترجمه باشد. این رویکرد نوین، دانشجویان را با ظرافت‌ها و پیچیدگی‌های دنیای واقعی ترجمه آشنا می‌کند و به آن‌ها در کسب مهارت‌های عملی و درک عمیق‌تر از این حرفه کمک می‌کند. تحلیل شخصیت‌ها و موقعیت‌های چالش برانگیزی که مترجمان در فیلم‌ها و داستان‌ها با آن مواجه می‌شوند، به دانشجویان فرصتی برای کاوش در جنبه‌های اخلاقی و حرفه‌ای ترجمه می‌دهد. این امر به آن‌ها کمک می‌کند تا برای مواجهه با مسائل مشابه در دنیای واقعی، از جمله بحران‌های بین‌المللی، سوء تفاهم‌های فرهنگی و فشارهای روانی، آماده شوند. علاوه بر این، بررسی شرایط بحرانی و تصمیم‌گیری‌های سریع که در این آثار به تصویر کشیده شده‌است، می‌تواند مهارت‌های حل مسأله و تفکر انتقادی دانشجویان را ارتقا دهد. این امر به آن‌ها می‌آموزد که چگونه در شرایط پرفشار به طور مؤثر عمل کنند و راه‌حل‌های خلاقانه برای چالش‌های پیچیده پیدا کنند.

منافع طرف‌های درگیر را تحت تأثیر قرار دهد. در این شرایط، مترجم باید بین وفاداری به تعهدات اخلاقی خود و محافظت از منافع دیگران تعادل برقرار کند.

در مجموع، فیلم «مترجم» تصویری جامع و دقیق از هویت اجتماعی مترجم شفاهی ارائه می‌دهد. این فیلم به بررسی چالش‌ها، تعهدات و جایگاه اجتماعی مترجم در دنیای پیچیده امروز می‌پردازد و به مخاطبان بینشی عمیق‌تر از حرفه مترجمی ارائه می‌دهد.

داستان پردازی فیلم نشان می‌دهد که در شرایط چالش برانگیز، زمانی که تنش‌ها بالا است، همیشه نمی‌توان رفتار مترجمان شفاهی را پیش‌بینی کرد، حتی خود مترجمان هم ممکن است ندانند در یک موقعیت اخلاقی خاص چگونه باید عمل کنند. رفتار مترجمان بدون قرار دادن آنها در موقعیت‌های تصمیم‌گیری، امکان‌پذیر نیست.

این‌گلیر^۱ نظر مشابهی دارد. او این چنین استدلال می‌کند که زمانی که مترجم شفاهی در موقعیتی چالش برانگیز قرار دارد، نحوه عملکردش لزوماً تابعی از «ضوابط اخلاق حرفه‌ای مبتنی بر مفهوم بی‌طرفی» نیست، بلکه حقیقت این است که قبل از قرار گرفتن در بطن ماجرا نمی‌توان پیش‌بینی کرد که کار درست کدام است. «باید در موقعیت خاص قرار گرفت و بعد تصمیم گرفت که در آن شرایط خاص به چه نحو باید اقدام کرد» (۲۰۱۳، ۲۱۲)

بنابراین، با استناد به ایده‌های چسترمن و این‌گلیر، می‌توان چنین نتیجه گرفت که اخلاق مترجمان ماهیت پیچیده‌ای دارد. درست است که قوانین مرتبط با اخلاق حرفه‌ای مترجمان بر آن تأثیرگذار است، اما به گفته چسترمن در وهله اول، اخلاق شخصی یا جهانی مترجمان است که تعیین می‌کند در شرایط و موقعیت خاص به چه نحو عمل کند.

همان‌گونه که می‌دانیم اخلاق شخصی و جهانی مترجمان متأثر از عادت‌واره^۲ های او و همچنین مواضع سیاسی و اخلاقی او است که در طول دوران زندگی پیش گرفته‌است. عادت‌واره، مفهومی کلیدی در جامعه‌شناسی پیر بوردیو^۳ (۲۰۱۸) است که به مجموعه‌ای از تمایلات و گرایش‌های درونی شده اطلاق می‌شود که نحوه نگاه، تفکر و عمل فرد در دنیای اجتماعی را شکل می‌دهند. این تمایلات و گرایش‌ها در طول زندگی فرد و تحت تأثیر عوامل مختلفی

1. Inghilleri
2. Habitus
3. Pierre Bourdieu

References

- AIIC Code of Professional Ethics. (2009). Retrieved August 30, 2010, from <http://aiic.net/ViewPage.cfm/article24.htm>.
- Álvarez, R., & Vidal, M. C. A. (Eds.). (1996). *Translation, power, subversion* (Vol. 8) Multilingual Matters.
- Anderson, L. (1979). *Simultaneous interpretation: Contextual and translation aspects* (Doctoral dissertation). Concordia University.
- Apostolou, F. (2010). Individuality, embodiment and the female interpreter in Woman Times Seven and The Interpreter. *Gramma: Journal of Theory and Criticism*, 18, 171-188.
- Arrojo, R. (2010). Fictional texts as pedagogical tools. In C. Maier & F. Massardier-Kenney (Eds.), *Literature in translation: Teaching issues and reading practices* (pp. 53-68). Kent, Ohio: Kent State University Press.
- Arrojo, R. (2018). *Fictional translators: Rethinking translation through literature*. Routledge.
- Bardeleben, R. von. (1997). The translator as mediator and metaphor: Joyce Carol Oates' 'Détente,' Eva Hoffman's lost in translation and Ward Just's the translator". In H. W. Drescher, (Ed.). *Transfer: Übersetzen Dolmetschen Interkulturalität. Frankfurt* (pp. 325-344). Peter Lang.
- Bassnett, S. (1996). The meek or the mighty: Reappraising the role of the translator. In R. Alvarez & C.-A. Vidal (Eds.), *Translation, power, subversion* (pp. 10-24). Clevedon: Multilingual Matters.
- Beebe, T. O. (1994). The fiction of translation: Abdelkebir Khatibi's Love in Two Languages. *Substance*, 23, 63-78.
- Ben-Ari, N. (2010). Representations of translators in popular culture. *Translation and Interpreting Studies. The Journal of the American Translation and Interpreting Studies Association*, 5(2), 220-242.
- Bourdieu, P. (2018). Distinction: A social critique of the judgement of taste. In *Inequality* (pp. 287-318). Routledge.
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101.
- Chen, Y., & Song, Z. (2020). Interpreter's role in discourse and context: A corpus-based study from the SFL perspective. In B. Yang, & W. Li (Eds.) *Corpus-based approaches to grammar, media and health discourses: Systemic functional and other perspectives* (pp. 283-316), Springer Nature.
- Chesterman, A. (2001). Proposal for a Hieronymic Oath. *The Translator*, 7(2), 139-154.
- Coppola, S. (Director). (2003). *Lost in Translation* [Film]. USA: Focus Features.
- Costner, K. (Director). (1990). *Dances with Wolves* [Film]. Orion Pictures.
- Cronin, M. (2009). *Translation goes to the Movies*. London/New York: Routledge.
- Delabastita, D., & Grutman, R. (Eds.). (2005). *Fictionalising Translation and Multilingualism* (Linguística Antwerpensia 4).
- Dong, J. (2017). Interpreter's professionalism and identity work in agencies: A discursive perspective. *Revista Canaria De Estudios Ingleses*, 75, 45-63. Retrieved from <https://www.ull.es/revistas/index.php/estudios-ingleses/article/view/3544>.
- Friel, B. (1991). *Translations*. New York: W.W. Norton & Co.
- Gentzler, E. (2012). *Translation and identity in the Americas: New directions in translation theory*. Routledge.
- Goldbout, P. (2014). Fictional translators in Québec novels. In M. Kaindl & K. Kaindl (Eds.), *Transfiction: Research into the realities of translation fiction* (pp. 177-187). John Benjamins Publishing Company.
- Hale, S. (2007). *Community interpreting*. Basingstoke/New York: Palgrave Macmillan.
- Hagedorn, H. C. (2006). *La traducción narrada: el recurso narrativo de la traducción ficticia* [The narrated translation: The narrative resource of fictitious translation] (Escuela de Traductores de Toledo 15). Cuenca, Spain: Ediciones de la Universidad de Castilla-La Mancha.
- Hart, C. (1998). *Doing a literature review: Releasing the social science research*

- imagination*. Sage.
- Inghilleri, M. (2013). *Interpreting justice: Ethics, politics and language*. Routledge.
- Kaindl, K. (2012). Representation of translators and interpreters. In Y. Gambier & L. van Doorslaer (Eds.), *Handbook of Translation Studies* (Vol. 3, pp. 145-150). John Benjamins Publishing Company.
- Kaindl, K. (2015). Fictional representations of translators and interpreters. In *Researching translation and interpreting* (pp. 71-82). Routledge.
- Kaindl, K. (2018). The remaking of the translator's reality: The role of fiction in translation studies. In J. Woodsworth (Ed.), *The fictions of translation* (pp. 157-170). Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Kaplan, A. (2005). *The interpreter*. Harvard University Press.
- Krippendorff, K. (2018). *Content analysis: An introduction to its methodology* (4th ed.). Sage.
- Ma, D. M. (2018, June). Fictional turn in translation studies. In *2018 2nd International Conference on Education, Economics and Management Research (ICEEMR 2018)* (pp. 188-191). Atlantis Press.
- Márquez, G. G. (1967). Cien años de soledad. *Diálogos: Artes, Letras, Ciencias humanas*, 3(2), 6-12.
- McDowell, L. (1999). *Gender, identity, and place: understanding feminist geographies*. Minneapolis: University of Minnesota Press.
- Minghella, A. (2005, April). *The armature of the interpreter: Interview with Sydney Pollack at the National Film Theatre*. Retrieved May 11, 2012, from <http://www.bfi.org.uk/features/interviews/pollack.html#armature>.
- Mossop, B. (1996). The image of translation in science fiction & astronomy. *Translator*, 2(1), 1-26.
- Pagano, A. S. (2002). Translation as testimony: On official histories and subversive pedagogies in Cortázar. In M. Tymoczko & E. Gentzler (Eds.), *Translation and power* (pp. 80-98). Amherst: University of Massachusetts Press.
- Pollack, S. (Director). (2005). *The Interpreter* [Motion Picture]. UK: Working Title Films.
- Poupaud, S. (2008). Agency in Translation: Hispanic Literature in France, 1984-2004. Retrieved from <http://isg.urv.es/library/papers/PoupaudAgency.pdf>
- Rudvin, M. (2007). Professionalism and ethics in community interpreting: The impact of individualist versus collective group identity. *Interpreting*, 9(1), 47-69.
- Schmitt, F. A. (1952). *Beruf und Arbeit in deutscher Erzählung: Ein literarisches Lexikon*. Stuttgart: Hiersemann.
- Snell-Hornby, M. (2006). *The turns of translation studies*. John Benjamins Publishing Company.
- The Interpreter. (2005). *Directed by Sydney Pollack. Perf. Nicole Kidman and Sean Penn*. Universal Pictures.
- Stake, R. E. (1995). *The art of case study research*. Sage.
- Strümper-Krobb, S. (2003). The translator in fiction. *Language and intercultural communication*, 3(2), 115-121
- Suslova, O. V. (2018). *Interpreter professional identity construction in Higher Education*. Proceedings of the IX International Conference "Word, Utterance, Text: Cognitive, Pragmatic and Cultural Aspects" (WUT 2018), 18-20 April, 2018, Chelyabinsk State University, Russia
- Tarantino, Q. (Director). (2009). *Inglourious Basterds [Film]*. Universal Pictures.
- Valdeón, R. A. (2011). Embedding anglocentric perceptions of the world: The Falklands-Malvinas binomial in the news. *Meta*, 56(1), 63-80.
- Wakabayashi, J. (2005). Representations of translators and translation in Japanese fiction. *Linguistica Antverpiensia, New Series-Themes in Translation Studies*, 4.
- Wilson, R. (2007). The fiction of the translator. *Journal of Intercultural Studies*, 28(4), 381-395.
- Xiaohui, Y. (2021). Reconceptualising interpreter's role: A perspective from social identity theories. *The Forum*, doi: 10.1075/FORUM.20012.YUA.